

**AN EMPOWERMENT PROGRAM ON AIDS PREVENTION AND
CONTROL PROVISION FOR COMMUNITY LEADERS IN
BANTOEK SUBDISTRICT OF SRISATCHANALAI
DISTRICT, SUKHOTHAI PROVINCE.**

PURICHA CHAROENKUL

๒

**With compliments
of**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

ISBN 974-04-3017-1

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
P 985 ๒
2003
c. ๒

AN EMPOWERMENT PROGRAM ON AIDS PREVENTION AND CONTROL PROVISION
FOR COMMUNITY LEADERS IN BANTOEK SUBDISTRICT OF SRISATCHANALAI
DISTRICT, SUKHOTHAI PROVINCE

PURICHA CHAROENKUL 4236566 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORS : PRASIT LEERAPUN, Ph.D., ROONGROTE POOMRIEW, Ph.D.,
THARADOL KENGGANPANICH, M.A., BOONTERM SAENGDIDTHA, Ph.D.

ABSTRACT

The aims of this research were to assess the effectiveness of an empowerment program on AIDS prevention and control provision for community leaders with the expectation that community leaders could be able to plan AIDS prevention and control programs effectively and develop their self-efficacy and self-esteem to study the relationship between socio-demographic data relating to age, occupation, position, educational level, and years of work experience self-efficacy and self-esteem. Participatory action research was employed. The community leaders consisted of 60 persons who were the members of subdistrict Administrative Organization, public health volunteers, and the village headman of BantoeK subdistrict, Srisatchanalai District, Sukhothai Province. This group participated in the empowerment program which consisted of 4 main topics : community preparation, problem analysis, program planning and program evaluation. The effectiveness of the program was measured before and after the program using the interview schedule developed by the researcher and observing the process of developing the plan.

The results of the study showed that the community leaders could be able to develop 5 program efficiently, namely "Network for AIDS Prevention", "Community's Understanding about AIDS", "AIDS Information for Community", "Promoting Occupation Program for Villagers", and "Taking Care of Orphans". The process of developing a plan started with the conceptual areas regarding stigmatization of AIDS and lack of acceptance by society, enhancing knowledge and changing attitudes through videotape, and observation of the on-going program. From the mentioned experience, the community could be able to plan AIDS prevention and control programs for their community and from the experience of developing these plans, the community leaders had increased their self-efficacy and self-esteem significantly. A statistically significant relationship was not found between the sample's socio demographic factors and self-efficacy and self-esteem.

The empowerment program on AIDS prevention and control provided for the community leaders was effective in making the community leaders perceive higher self-efficacy and self-esteem including gaining more skills in program planning to control and prevent AIDS. This type of empowerment program should be applied to other community leaders with other specific health problems.

KEY WORDS : EMPOWERMENT/PROGRAM PLANNING ON AIDS PREVENTION AND
CONTROL /COMMUNITY LEADERS

113 P. ISBN 974-04-3017-1

การสร้างพลังในการวางแผนดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ของแกนนำชุมชน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย (AN EMPOWERMENT PROGRAM ON AIDS PREVENTION AND CONTROL PROVISION FOR COMMUNITY LEADERS IN BANTOEK SUBDISTRICT OF SRISATCHANALAI DISTRICT, SUKHOTHAI PROVINCE.)

ภูริษา เจริญกุล 4236566 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิ์ ธีระพันธ์ Ph.D, รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว Ph.D , ทรายล เก่งการพานิช พบ.ม., บุญเต็ม แสงศิษฐ พบ.สม.ว.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างพลังให้กับแกนนำชุมชนในการวางแผนดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคเอดส์ ในชุมชนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาการรับรู้ในความสามารถตนเอง การนับถือและเห็นคุณค่าตนเอง พร้อมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะทางประชากรของแกนนำชุมชนในเรื่อง อายุ อาชีพ ตำแหน่งระดับการศึกษาและระยะเวลาในการปฏิบัติงานกับการรับรู้ในความสามารถตนเอง การนับถือและเห็นคุณค่าตนเอง โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการในการศึกษาและกำหนดให้ กลุ่มแกนนำ คือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) ผู้ใหญ่บ้าน ของตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 60 ราย เป็นกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมโปรแกรมการสร้างพลังที่มีองค์ประกอบสำคัญ 4 เรื่อง คือ การเตรียมความพร้อมให้กับชุมชน การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนโครงการและการประเมินโครงการในขั้นตอนการติดตามประเมินผลการสร้างพลังให้แกนนำชุมชนนั้น ได้เก็บข้อมูล ด้วยการให้แกนนำชุมชนตอบแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น 2 ครั้ง ก่อนและหลังการวางแผน รวมทั้งสังเกตกระบวนการพัฒนาในการสร้างแผน

ผลการวิจัยพบว่า แกนนำชุมชนสามารถเขียนโครงการที่มีประสิทธิภาพได้ 5 โครงการคือโครงการเชื่อมโยงสายใยต้านภัยเอดส์ ชุมชนเข้าใจเอดส์ ให้ความรู้กับประชาชน ส่งเสริมอาชีพในหมู่บ้านและการดูแลเด็กกำพร้า โดยกระบวนการในการเขียนแผนงานเริ่มจากความคิดหลักเรื่องปัญหาของผู้ป่วยเอดส์ที่สังคมรังเกียจและไม่ยอมรับการอยู่ร่วมกันในสังคม การให้ความรู้และการปรับทัศนคติด้วยการดูวิดีโอ และศึกษาดูงานเห็นตัวอย่างการดำเนินงานจริง จากประสบการณ์ดังกล่าวทำให้แกนนำชุมชนสามารถเขียนแผนงานโครงการควบคุมป้องกันโรคเอดส์ในชุมชนตนเองได้และจากประสบการณ์การเขียนแผนงานนี้แกนนำชุมชนได้พัฒนาการรับรู้ในความสามารถตนเอง การนับถือและเห็นคุณค่าตนเองโดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้นในแต่ละเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าลักษณะประชากรของแกนนำชุมชนกับการรับรู้ในความสามารถตนเอง การนับถือและเห็นคุณค่าตนเองไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยการสร้างพลังในการวางแผนดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ของแกนนำชุมชนแสดงให้เห็นว่าการสร้างพลังตามแนวคิดและตามกระบวนการดังกล่าวมีประสิทธิภาพและเป็นตัวอย่างที่ดีที่สามารถนำแนวคิดและแนวทางไปประยุกต์กับการพัฒนาแกนนำของชาวบ้านกลุ่มอื่นๆและในเรื่องต่างๆต่อไปได้